

باسمه تعالی

رهبر معظم انقلاب اسلامی همانند سنت هر ساله، در اولین دقایق تحویل سال ۱۳۹۵ عنوان «اقتصاد مقاومتی؛ اقدام و عمل» را برای امسال برگزیدند. این انتخاب از جانب معظم له، مبنایی برای کلیه جهت‌گیری‌های کشور و به‌عنوان هدف در برنامه‌ریزی‌های کلان و بلندمدت کشور و بیانگر مهم‌ترین ضرورت‌های پیش‌روی است. حداقل یک دهه است که مقام معظم رهبری عنوان سال را با دو محوریت فرهنگ و اقتصاد مطرح می‌کنند و این حامل پیام مهمی است. امسال نیز شاهد بودیم که برای چندمین سال پیاپی بار دیگر مسائلی همچون اقتصاد، معیشت، خروج از رکود و رونق اقتصادی را سرلوحه کار سال قرار دادند.

امروز کشور نیازمند یک انقلاب و تحول اقتصادی است چراکه بسیاری از مبانی و ظرفیت‌ها و همچنین نیروی انسانی لازم برای این تحول را در اختیار داریم و وجود یک فرماندهی متمرکز برای هدایت این تحول و رونق اقتصادی بسیار ضروری است. چنانچه رهبر فرزانه انقلاب در حرم مطهر رضوی فرمودند: «...علت انتخاب شعار امسال را که باز هم شعار اقتصادی انتخاب کردیم، یک تحلیل و یک نگاه به مجموعه مسائل کشور است. شاید در ذهن بعضی می‌گذشت که ترجیح دارد شعار سال، امسال یک شعار فرهنگی باشد یا شعار اخلاقی، لیکن با توجه به مجموعه مسائل کشور، به نظر رسید که امسال هم مثل چند سال قبل، شعار سال را که باید به‌صورت گفتمانی در میان مردم و افکار عمومی کشور رواج پیدا کند، یک شعار اقتصادی قرار دهیم.»^۱

انتظار طبیعی آن است که هر سال بر موضوع و شعار تعیین شده تمرکز شده

۱. بیانات در جمع زائران و مجاوران حرم رضوی، ۱۳۹۵/۱/۱

و اقداماتی عملی برای نیل به آن شعار یا هدف برداشته شود و در نهایت کشور به سوی پیشرفت و توسعه حرکت کند.

دغدغه‌های اقتصادی و معیشتی همچنان پابرجا هستند و رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز در پیام نوروزی خود آن را در شعار سال به روشنی متبلور ساختند. درست دو سال پس از سال «اقتصاد و فرهنگ، با عزم ملی و مدیریت جهادی»، یعنی سال ۱۳۹۳، بار دیگر ایشان دغدغه اقتصادی خود را قالب شعار سال بیان کردند تا مشخص شود در عرصه اقتصاد کار برای فعالیت بسیار زیاد است.

مقام معظم رهبری در تبیین مختصر شعار سال به نکته کلیدی اشاره می‌کنند: «اصل قضیه این است که ملت ایران باید بتواند کاری بکند که خود را در مقابل تهدیدهای دشمنان و دشمنی‌های آنها، از آسیب‌پذیری خارج کند. ما باید کاری کنیم که در مقابل تهدید دشمنان، آسیب‌پذیر نباشیم. آسیب‌پذیری را به صفر برسانیم.»^۱ ایشان اقتصاد مقاومتی و کار شبانه روزی برای رسیدن به این هدف را تلاشی برای کاهش آسیب‌پذیری‌های موجود در عرصه اقتصادی می‌دانند و معتقدند این آسیب‌پذیری را می‌توان به صفر نیز رساند. آسیب‌پذیری اقتصاد ایران در مقابل تحریم‌ها در سال‌های گذشته، موضوعی بود که از دیده بسیاری پنهان نماند، هرچند دشمن در نهایت به هدف خود یعنی نابسامانی‌های اجتماعی و تسلیم ایران نرسید ولی این نقطه همچنان مورد هدف دشمنان است و در هر مرحله‌ای از انقلاب برای آسیب رساندن به نظام و انقلاب از آن بهره خواهد برد.

مقام معظم رهبری در شرایطی سال ۱۳۹۵ را با عنوان «اقتصاد مقاومتی؛ اقدام و عمل» نام‌گذاری نمودند که در سال‌های اخیر تأکید ایشان بر حفظ و تقویت شعارهای انقلاب اسلامی و روش و منش انقلابی در همه اقشار و در همه برنامه‌ها و اقدامات کشور جلب توجه می‌کند: مجلس انقلابی، خبرگان انقلابی، حوزه انقلابی و... تأکید معظم‌له بر حفظ آرمان‌ها و صراحت انقلابی در همه عرصه‌های

۱. پیام نوروزی به مناسبت آغاز سال ۱۳۹۵

کشور به سبب ضرورت آن در پیچ تاریخی مهمی است که افق ورای آن «تمدن نوین اسلامی» در پهنه کشورهای اسلامی به رهبری انقلاب اسلامی ایران است. مقام معظم رهبری در ۲۹ بهمن ماه ۱۳۹۲ «سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی» را ابلاغ کرده و قوای کشور را به «اجرای بی‌درنگ و با زمان‌بندی مشخص» این سیاست‌ها ملزم کردند. ایشان اجرای این سیاست‌ها را عامل «رفع مشکلات اقتصادی کشور» و «عقب‌نشینی دشمن در زمینه جنگ تمام‌عیار اقتصادی» علیه ملت ایران دانستند. با گذشت بیش از دو سال از ابلاغ این سیاست‌ها، رهبر معظم انقلاب از اجرایی نشدن این سیاست‌ها به صورت کامل و دقیق ناراضی بوده و طی تذکرات متعددی این موضوع را اعلام کرده‌اند. و با طرح «مطالبات مشخص» در این زمینه، مسئولین را به اجرای دقیق این سیاست‌ها و پرهیز از «تکرار زبانی» مسأله اقتصاد مقاومتی فراخواندند.

«اسم اقتصاد مقاومتی هم زیاد تکرار می‌شود... من البته خیلی خشنود نیستم از مقدار پیشرفت این فکر و این بنیان مهم در کشور».^۱ این عبارات رهبر معظم انقلاب اسلامی حکایت از نارضایتی ایشان از روند عملیاتی‌سازی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و پیشرفت آن دارد.

اما دلیل این اعلام نارضایتی‌ها و تذکرات به مسئولان در زمینه اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی چیست؟

با دقت در بیانات مقام معظم رهبری می‌توان پاسخ این سؤال را «فقدان اقدام و عمل لازم» در این زمینه و بسنده کردن به «حرف» و در یک کلمه «برخورد شعاری و سطحی» با موضوع دانست. ایشان در برهه‌های گوناگونی به صراحت این موضوع را اعلام کرده و مسئولان را به اقدام جدی و «فراتر رفتن از حرف و شعار» فراخواندند.

رهبر معظم انقلاب خردادماه ۹۳ و در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی

۱. بیانات در دیدار شرکت‌کنندگان در نهمین همایش ملی «نخبگان فردا»، ۱۳۹۴/۷/۲۲

«حمایت و ستایش» از این سیاست‌ها را کافی ندانسته و خواستار اقدام لازم شدند: «از روزی که این سیاست‌های اقتصاد مقاومتی اعلام شده است و ذکر آن مکرر گفته شده است، مسئولین مختلف -دولتی‌ها، مجلس محترم، دستگاه‌های مختلف، مسئولان گوناگون- در مقام حمایت و ستایش از این سیاست‌های اقتصاد مقاومتی برآمده‌اند و مکرر گفته شده، لکن تجربه بنده به من می‌گوید که ستایش کافی نیست؛ تعریف کردن کافی نیست؛ حرکت لازم است. بله، افرادی می‌آیند، می‌نشینند، در منبرهای عمومی یا در جلسات خصوصی از مزایای این اقتصاد مقاومتی مطالبی را بیان می‌کنند و غالباً هم درست است، اما خب باید اقدام کرد، عمل کرد.»^۱

پس از این رهبر معظم انقلاب در دیدار با مسئولان نظام نسبت به کند حرکت کردن در این زمینه هشدار دادند: «اقتصاد مقاومتی را جدی بگیرید. خب، رییس جمهور محترم گفتند، مسئولین دیگر هم کم‌وبیش اظهار کرده‌اند، گفته‌اند، منتها باید عمل کرد: وَلَا مِمَّنْ عَلٰی غَيْرِ عَمَلٍ يَتَّكِلُ؛ این جور نباشد که به زبان بگوییم، در عمل کند حرکت بکنیم.»^۲

تذکرات مقام معظم رهبری درباره پرهیز از برخورد شعارگونه با اقتصاد مقاومتی و ضرورت اقدامات عملی جدی مسئولان در این زمینه در سال ۹۴ نیز ادامه یافته است. ایشان در خردادماه ۹۴ از نگرانی خود درباره «نبود همدلی» درباره مسأله اقتصاد مقاومتی سخن گفتند: «در مورد اقتصاد مقاومتی، خوشبختانه در کشور هم‌زبانی هست، [اما] مشکل ما در همدلی است؛ آدم می‌ترسد هم‌زبانی باشد، همدلی نباشد... این هم‌زبانی هست، همدلی هم باید انجام بگیرد یعنی از بُن دندان به مسأله اقتصاد مقاومتی باید باور آورده شود؛ باور کنیم که کلید حل مشکلات کشور در داخل است.»^۳

۱. بیانات در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۳/۳/۴

۲. بیانات در دیدار مسئولان نظام، ۱۳۹۳/۴/۱۶

۳. بیانات در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۴/۳/۶

پس از اتمام مذاکرات چندین ساله هسته‌ای، مردم در انتظار اقدامات جدی و اثرگذار از سوی مسئولان نظام و به‌خصوص مسئولان دولت برای اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و گشایش در وضعیت اقتصادی خود هستند. وظایف مسئولین در این زمینه کاملاً شفاف بوده و تذکرات رهبر معظم انقلاب درباره فراتر رفتن از برخورد شعاری با موضوع و برنامه‌ریزی و اقدام جدی در این حوزه، چندین بار تکرار شده است. «عالم بی عمل» بودن از منظر عقل و دین نکوهش شده و در فرهنگ عمومی ملت ما نیز «دو صد گفته چون نیم کردار» هم تلقی نشده است. حال باید منتظر ماند و دید مسئولان و مدیران کشور چه عملکردی در اصلاح رویه گذشته و روی آوردن به برنامه‌ریزی و اقدام جدی برای تحقق این سیاست‌ها خواهند داشت؟ که به فرموده امیرالمؤمنین علیه السلام «فرصت‌ها چون ابر در گذرند»^۱ در واقع آنچه مردم از اقتصاد کشور و بالاتر از آن از اقتصاد مقاومتی انتظار دارند، تأثیرات عملی این سیاست‌ها در زندگی‌شان است. بنابراین شایسته نیست در پی‌گیری جهت اقدام، تأخیری از سوی دولت به‌عنوان قوه مجریه و عمل‌کننده و به تعبیری مخاطب اصلی عنوان سال و نیز از سوی سایر مسئولین همچون مجلس، قوه قضاییه، رسانه ملی و نهادهای فرهنگی دیگر صورت پذیرد. ما نیز در راستای تحقق مطالبه رهبر معظم انقلاب، عنوان امسال سازمان اوقاف و امور خیریه را «اقتصاد مقاومتی؛ اقدام و عمل در مدیریت موقوفات و بقاع متبرکه» برگزیدیم تا همسو با سایر سازمان‌ها و نهادهای انقلابی، تلاش مضاعفی در این زمینه داشته باشیم.

والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته

علی محمدی

نماینده ولی فقیه و سرپرست سازمان اوقاف و امور خیریه

۱. نهج البلاغه، کلمات قصار، ۲۱: «...وَالْفُرْصَةُ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ فَاَنْتَهَرُوا فُرْصَ الْخَيْرِ»